

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
TARİH PROGRAMI
TARİH YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Osmanlı İlimiye Sınıfı								
Ders Kodu	TRH506			Ders Düzeyi		Yüksek Lisans			
AKTS Kredi	5	İş Yüğü	126 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Osmanlı Ulemasının tarihsel dönüşümünü, ilmi üretkenliğini etkileyen sebeplerini, siyasi iktidar ve maaş sistemi arasındaki ilişkiyi anlatmak. Bu ilişkinin Osmanlı kalkınmasına olan etkilerini incelemek.								
Özet İçeriği	Osmanlı uleması, osmanlı tarihinde aynı seviyede kalmış siyasal, sosyal etkinlikte ve bilimsel üretkenlikte kalmış bir zümre değildir. Osmanlı uleması da İslam tarihindeki diğer ulemalar gibi önemli değişim ve dönüşümler yaşamıştır. Bu değişim ve dönüşümler, osmanlı siyasal ve toplumsal sistem üzerinde önemli etkileri olmuştur. Osmanlı siyasal idaresinin aynı zamanda nasıl modernleştiğinin de bir tarihidir.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin İlimiye Teşkilatı, Ankara, 1983
2	A. Adnan Adıvar, Osmanlı Türklerinde İlim, İstanbul, 1986
3	Uğur Tatlısımacı, Osmanlı Uleması ve Patronaj İlişkisi Doktora Tezi, Konya 2016.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Osmanlı İlimiye sınıfı hakkında bibliyografya. Osmanlı öncesi İslam Devletlerinde Ulema sınıfının yeri.
2	Teorik	Osmanlı ilmiye sınıfının doğuşu ve toplumsal hayattaki yeri.
3	Teorik	Osmanlı Devletinde Medreseler.
4	Teorik	Osmanlı Devletinde Kadılık Kurumu
5	Teorik	Kazaskerler ve görevleri
6	Teorik	Osmanlı Devletinde Şeyhülislamlık.
7	Teorik	Osmanlı İlimiye sınıfından portreler.
8	Ara Sınav (Vize)	Ara sınav
9	Teorik	Osmanlı arşiv belgelerinde ilmiye sınıfı.
10	Teorik	Şeriyye mahkemeleri ve uygulamaları.
11	Teorik	İlimiye sınıfında yaşanan çöküş ve sebepleri.
12	Teorik	Tanzimat ve İlimiye Sınıfı
13	Teorik	Son dönem Osmanlı Uleması
14	Teorik	Genel değerlendirme
15	Teorik	Sorular ve tartışmalar
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yüğü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yüğü
Kuramsal Ders	14	3	3	84
Ödev	1	14	2	16
Ara Sınav	1	8	2	10

Dönem Sonu Sınavı	1	14	2	16
	Toplam İş Yüğü (Saat)			126
	Yuvarla [Toplam İş Yüğü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi			5
*25 saatlik iş yüğü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.				

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Öğrenci Osmanlı İlimiye sınıfının yapısı hakkında bilgi sahibi olur.
2	Öğrenci Osmanlı medrese sistemini bilir.
3	Öğrenci Kadıların Osmanlı idarî, sosyo-ekonomik yaşamındaki yerlerini öğrenir.
4	Öğrenci Osmanlı medreselerinin çöküş sebeplerini bilir.
5	Öğrenci Tanzimat öncesi ve sonrasında ulema sınıfındaki değişimleri karşılaştırabilir.
6	Osmanlı ulemasının üretkenliğinde siyasi iktidarın ve maaş sistemin etkisini kavrar.

Program Çıktıları (Tarih Yüksek Lisans Programı)

1	Tarih araştırmaları için gerekli yöntem ve yaklaşımları kazandırmak.
2	Bilimsel bilgi oluşturacak veri toplama, literatür incelemesi ve analiz yapabilme becerilerini yerleştirmek.
3	Sosyal bilimler ve tarih için gerekli kavramlar ve terminolojiyi bilmek ve yazılı metinlerde kullanabilmek.
4	Kaynak dili becerilerini kazandırmak.
5	Tarih araştırmalarında elde edilen sonuçların bilime katkı sağlaması ve topluma etkileri konusunda duyarlılık ve bilince sahibi olmak.
6	Türk ve dünya tarihini karşılaştırmalı olarak değerlendirebilmek
7	Tarih metodolojisi ve yeni yaklaşımların yanı sıra, uzmanlaşılacak alanlara yönelik olarak ileri düzey okumalar ve uygulamalarla, tarihsel dönem ve süreçler hakkında temel bilgileri kazanmak.
8	Tez konusu ile ilgili en az bir akademik yayın yaparak, tarih araştırmaları konusunda öğrenilen metodolojik ve teorik bilgileri uygulamaya dönüştürmek.
9	Ulusal ve uluslararası düzeyde gerekli bilgi ve iletişim becerilerini kazanmak
10	Akademik hayat ve bilimsel araştırmaların gerektirdiği düzeyde davranış ve etik duyarlılığa sahip olmak.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ3	4	4			
PÇ5					4
PÇ7			4	4	

